

bb 64. /ukrán művészek... 1. folyt./-szb

szegeden a szabadtéri játékok programjában pénteken este mutatta be először kétrészes műsorát az ukrán folklór felhasználásával készített látványos összeállítást. az együttes vezetői elmondották, hogy legjobb-, legtöbb sikert aratott számaikkal lépnek fel hazánkban. a szegeden előadott „csuszó-mászó”, című játékos kozáktánc például 14 éve szerepel repertoárjukon. nem hiányzott produkciójukból az akrobatikus látványos ukrán gopak sem. összesen tizennégy számot adtak elő. az együttes zenei vezetője és karmestere i. ivascsenko, az ukrán szszk érdemes művésze, balettmeistere a. szegal, az ukrán szszk érdemes művésze volt.

a nagyszerű műsrt augusztus 5-én tekinthetik még meg az érdeklődők a dóm téri színpadon.

az ukrán művészek ezután augusztus 7-én a győri viziszínpadon, majd budapestén a margitszigeti szabadtéri színpadon augusztus 9-11. és 12-én mutatkoznak be. /mti/

--

bb 65. a belföldi szerkesztőség hírjegyzőke 18 órától zárásig:

szb la

1973. augusztus 3.

- 61. a varázsfuvola szombathelyen
 - 62. időjárásjelentés
 - 63. a nápolyi opera a margitszigeten
 - 64. ukrán művészek szegeden
 - 65. hírjegyzék
- /mti/

--

- v é g e -

20.50/szb

-42-

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztők: koncz antal
lakatos erzsébet

NA 2105

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. augusztus 4.

bb 1. tatarozások, felújítások a fővárosban - több mint két-milliárd forint értékben

i don hi bh -cz

1973. augusztus 4.

a fővárosi tanács ingatlankezelési és építési főigazgatósága az idén több mint 2 milliárd forintot fordít a lakóházak tatarozására, korszerűsítésére, új épületek létesítésére. a munkálatok nagy részét a jelentősebb felújításokat a tanácsi építőipari vállalatok munkáskollektívái végzik.

a tatarozási menetrend szerint több épület homlokzatát újítják fel: sok lakóházat öltöztetnek új köntösbe a bem rakparton, tetszetős külsőt kap a 11. kerületi frankel leó utca 7. szám alatti, a belvárosi kossuth lajos utca 16-17. szám alatti, valamint a vii. kerületi thököly ut 1-12. szám alatti épület. a többi között felújítják az üllő ut 45-51. számú és az október 6. utca 22. számú lakóházat, továbbá a 11. kerületi áldás utcai és az angyalföldi váci ut 89. szám alatti iskolát. rendbehozzák a császár fürdő épületét, rekonstrukciós munkákat végeznek a gellért pezsgő fürdőben, valamint a százados uti kenyérgyárban.

/folyt. köv./

- 1-

M

bb 1. /tatarozások, ... folyt./ bh

a tanácsai építőipari vállalatok mind nagyobb részt vállalnak az új lakótelepek kapcsolódó beruházásainak építéséből. a fővárosi 2-es számú építőipari vállalat Zuglóban, a Zala utcában óvodát, bölcsődét és egy abc-áruházat, újpalotán abc-áruházat épít. a fővárosi 4-es építőipari vállalat emberei a pestlőrinci kerületi kisz-lakótelepen dolgoznak; óvodát, bölcsődét, általános iskolát, szolgáltatóházat, orvosi rendelőt és gyógyszerterületet építenek. a xviii. kerületben további kiszolgáló létesítményeket hoznak tető alá; a Reviczky utcában óvodát, a Vörösfény utcában abc-áruházat emelnek, kispesten a fővárosi 4-es sz. építőipari vállalat brigádjai építik a Csengő utcai orvosi rendelőt, valamint a viii. kerület egyik új óvoda-bölcsőde együttesét is.

az 1-es számú építőipari vállalat Budán dolgozik: pesthidegkúton abc-áruházat, a városmajorban sportcsarnokot, az 1. kerületi Batthyány utcában bevásárló csarnokot, Óbudán, a Szél utcában óvodát-bölcsődét, a monostori utcában pedig abc-áruházat építenek. a fővárosi 3-as számú vállalat hasonlóan sok építkezést kezdett meg. a xvii. kerületi pesti úton szociális otthont, az Uszoki utcai kórházban új pavillont, a vi. kerületi Rippl-Rónai utcában és a Zuglói Rákospatak utca 70-ben munkásszállót, a x. kerületi Kőbányai úton rendelő intézetet létesít.

a tanácsai vállalatok egy sor új lakóházat is emelnek: egyebek között a 11. kerületi Varázs utca 18-20. szám alatt, az 1. kerületi Tárnok utca 13-ban és az Uri utcában dolgoznak.
/mti/

--

bb 2. Zugló és Szolnok megye együttműködése

vid kz bh -cz

1973. augusztus 4.

Budapest egyik kerületét - Zuglót - csaknem másfél évtizedes kapcsolat fűzi Szolnok megyéhez. az ottani üzemek munkásai a mezőgazdaság szocialista átszervezése idején aktív, politikai segítséget nyújtottak a megye új utra térő parasztságának. a megye párt és állami szerveinek vezetői a virágzó nagyüzemekké fejlődött tsz-ek tagjai nem felejtették el a felbecsülhetetlen segítséget és állandóan törekednek az együttműködés erősítésére.

/folyt. köv./

- 2 -

M

bb 2. /Zugló és Szolnok ... folyt./ bh

a főváros 100 éves centenáriuma tiszteletére Zuglóban még a tavasszal átadták a tízezer négyzetméter alapterületű Szolnok elnevezésű parkot, amelyet a megye dolgozói társadalmi munkával alakítottak ki. a kerület környezetének szépítésére kétezer facsemetét ültettek el. a szolnoki Zagyvaparti művésztelep alkotóműhelyeiben már készülnek azok a képzőművészeti alkotások, amelyet az idén állítanak fel Zuglóban. a nagykunság gazdag népművészetét is bemutatták fővárosi kerületben. a kiállításnak otthont adó ybl Miklós építőipari főiskola hallgatóinak egy csoportja a nagykunságban, Karcagon végez tanulmányokat. a népi építészetéről készített szabadkézi, műszaki rajzaikat, fotódokumentumaikat Budapesten és Karcagon kiállítják.

Szolnokon a Damjanich János Múzeumban kiállítás nyílt Budapest 100 éves történetéből. a Zuglói pedagógusok ötszáz tagú csoportja tanulmányutat tett a tiszaparti városban is ismerkedett az oktatási intézmények tanító-nevelő munkájával. az idei program szerint a Szolnok megyéről készült filmeket bemutatják a Zuglói Üzemek Művelődési Otthonaiban. a megye szövetkezetei segítik a főváros élelmiszer-ellátását, összefogással új üzletet nyitnak Zuglóban. meghívják a munkások képviselőit az augusztus 20-1 új kenyér Ünnepeére is./mti/

--

bb 3. az élelmiszerek többsége kifogástalan, korszerűbbek a ruhaanyagok, sok a panasz a cipőkre

i sl pá ie bh la

1973. augusztus 4.

a Kermi az első félévben több mint 900 fővárosi és vidéki boltban ellenőrizte a fogyasztási cikkek minőségét. ezuttal is feltártak sok szabálytalanságot, ugyanakkor az ipar korszerűsödése nyomán kedvező tendenciákat is tapasztaltak. lényegesen javult például a ruházati méterárak minősége. sok korszerű, hurkolt kelme, szintetikus szálak ruhaszövet került forgalomba. általában a méterárak ellen jóval kevesebb most a panasz, mint korábban. kiemelkedően jónak értékeli a Kermi a Richards finomposztógyár egyes jersey-termékeit, s első osztályú a pamutszövetek többsége is, mint például a Norma, Kornélia, Jola, Georgina az ábel inganyag, a Bébi flanel, a Fibrella szövet, de igen jó minőségű a Triprint szelyemszövet is.

más a helyzet a cipőfronton, ahol továbbra is sok a jogos panasz. az ellenőrzés alkalmával a iv. és a xv. kerület boltjaiban minden második megvizsgált cipőnek volt valami hibája. némelyiknél a durva eldolgozás, másutt a helytelen kéregmagasság, a számozásnak meg nem felelő méret, vagy éppen a hullámzó talpbélés vonta magára az ellenőrök figyelmét.

/folyt. köv./

-3-

M

bb 3. /az élelmiszerek ... folyt./ bh

a butorok minőségében a könnyűipari rekonstrukció még csak részlegesen hozott kedvező változást. a butoripari nagyvállalatok technológiája korszerűbbé vált, bővült a szekrényesorok, a szekrényfalak választéka, s bár minőségük is javult, a kisebb kivitelezési, szerelési hibák még ma sem ritkák. a legtöbb hibát a kisüzemek butoraiban találták, némelyik kisüzemben vagy szövetkezetnél gyártott butor legfeljebb a 25-30 évvel ezelőtti igényeket elégíthette ki, ma már elfogadhatatlanok. korszerűtlen, rosszul kivitelezett butorok még a nagyvállalatok termékei között is akadnak, négy termék további árusítását meg is tiltották.

az élelmiszerek túlnyomó többsége megfelelt a követelményeknek. általában kifogástalanok a tejtermékek és a tej, a vizsgált 270 vagon fagyasztott vágott baromfi 99,6 százaléka ugyancsak megfelelő volt. kifogástalan a liszt, az étkezési dara, a kenyér minősége viszont igen változó. a vizsgált minták szerint budapesten a legjobb kenyeret a czabán samu utcai és a hungária köruti üzemekben sütik. vidéken békés megyében és mohácsi-cson találták a legkifogástalanabb kenyeret. a félbarna kenyér általában jó minőségű. a zsemle, a kifli és a kalács minősége szintén megfelelő, azonban itt is gyakran van panaszra ok a kelleténél kisebb súly miatt. túlzottan kicsi zsemlét szállított a kereskedelmek például a tatabányai sütőipari vállalat és a fővárosi sütőipari vállalat 3-as számú üzeme.

a csokoládé-árak minősége javult, a dobozos desszertekkel most már kevésbé lépik túl a szavatossági időt. az olcsóbb kekszek minősége változatlanul gyenge, viszont kiváló minőségű az alufóliába csomagolt albert keksz. megfelelő a teasütemények és a töltött ostyák minősége.

az élelmiszerek közül főként a husipari készítményekre sok a panasz. a párisi gyakran üreges, a virsli fakó és törekezett, a főtt-füstölt kolbászokban túlzottan sok a porcos, inas rész és nem egyszer puha zsiradékokat is belekevernek. ezért a füstölt kolbászok több tételének árusítását megtiltották. a gyulai módra készült kolbász minősége ugyancsak nem kielégítő. jó viszont a téli szalámi, a csemege szalámi és erősen javult a főtt és nyers füstölt husok, szalonnák minősége. kifogástalan például a füstölt kenyérszalonna. változatlanul sok a panasz a teperőre, mivel a legtöbb esetben nincs eléggé átsütve, sok benne a törmelék.

a vizsgálatok nyomán a kermi az első félévben több mint 900 esetben tiltotta meg vagy kötötte meghatározott feltételekhez, például a hibák kijavításához, más osztályba soroláshoz, a nem megfelelő minőségű termékek árusítását. a vizsgálatok eredményeiről természetesen a boltok vállalati központjait és a felügyeleti hatóságokat is tájékoztatják. több mint 50 esetben szabálysértési eljárás indítását is javasolta a kermi a kereskedelmi felügyelőségeknek./mti/

MA

- 4 -

bb 4. új művelődési és ifjúsági ház, pihenőpark, abc áruház kőbányán

1 gy/tm szb hi -cz

1973. augusztus 4.

kőbánya fejlesztésére, a lakosság egészségügyi, kulturális és kommunális ellátásának javítására az idén csaknem 75 millió forintot fordít a x. kerületi tanács. a pénz nagyobb részét - több mint 53 millió forintot - kulturális célokra fordítják.

nemrég hozzáláttak a munkáskerület új művelődési központjának és ifjúsági házának építéséhez. a kulturális intézmény a tanács, valamint a kőbányai üzemek és a művelődésügyi minisztérium közös beruházásában valósul meg. a halom utca és a bánya utca által határolt területen kora-összel ünnepi alapkőletételt tartanak. az 1975-re felépülő intézményben 500 személyes színházterem, gyermek- és felnőtt könyvtár kap helyet, valamint kialakítják az ifjúsági szakkörök és klubok helyiségeit. kőbányán egyik legnagyobb vállalkozás az óhegyen épülő 20 hektáros park létesítése. a hatalmas pihenő terület társadalmi összefogással készül: a helybeli üzemek, valamint a lakosság eddig 150 000 társadalmi munkaórát fordított a tereprendezésre.

az idén átadták a maglódi ut 8. szám alatt levő óvoda új szárnyépületét. a következő hónapokban a ganz-márvag lakótelepén hozzálátnak egy új 100 személyes óvoda és 60 fős bölcsőde felépítéséhez. a kerületi tanács - már az 1975-ig szóló óvoda-fejlesztési tervén „felül”, - a halom utca 40. szám alatt 150 személyes új óvodát épített: az átadás még ebben az évben megtörténik. a fővárosi 3. számú építőipari vállalat jelenleg kőbánya egészségháznak bővítésén dolgozik. a munkálatokkal a kivitelező vállalat a jövő év tavaszára végez. a kereskedelmi ellátás fontos létesítményül bővül: a mádi utcai lakótelepen kora-összel átadják rendeltetésének az 1000 négyzetméter alapterületű új abc-áruházat./mti/

..-

bb 5. augusztusi szabadtéri program budapestben

1 nm/tm szb hi -cz

1973. augusztus 4.

a fővárosban augusztus jelentős szabadtéri eseménye lesz az ukrán állami táncgyűttes vendégjátéka, amelyre 9-12. között kerül sor este fél 8 órakor a margitszigeti szabadtéri színpadon. az ukrán szszk érdemes címmel kitüntetett központi táncgyűttesét pavel virszkij, a szovjetunió népművésze, állami- és sevcsenko-díjas vezetői. zenei vezetőjük, karmesterük igor ivascsenko, az ukrán szszk érdemes művésze. műsorukon népszerű népitáncok, népdalok szerelenek. /folyt.köv./

MA

-5-

ább 5. augusztusi szabadtéri program budapesten ... folyt./ bh

az ukrán állami táncgyűttes, amely több mint 20 évvel ezelőtt alakult, nagy sikerrel szerepelt eddig többek között ausztriában, kubában, vietnamban, angliában, mexikóban, csehszlovákiában, az egyesült államokban, franciaországban, belgiumban, lengyelországban is. az együttes rendkívüli népszerűségét elsősorban az előadóművészek magasfoku mesterségbeli tudásával, nagyszerű kifejezőképességével, nem utolsósorban pedig az egyes számok tartalmas, igényes mondanivalójával vívta ki. szólások között találjuk jevgenyij makarovot, mihail motkovot, jevgenyij averjanovot és valentina talanovát.

ugyancsak a folklór-kedvelőknek szerez örömet augusztus 17-én és 18-án a margitszigeti színpadon a magyar állami népi együttes, amelynek műsorán a világot bejárta ecseri lakodalmas szerepel.

augusztus 19-én lesz - budapest centenáriuma tiszteletére - a dunamenti folklór fesztivál díszelőadása, ugyancsak a margitszigeten. ezen a fekete erdőtől a fekete tengerig élő népek legjobb paraszt együttesei adnak izelítőt folklór-kincsükből. a produkciót, amelyben csehszlovák, lengyel, magyar, jugoszláv, román, bolgár, szovjet, nyugatnémet, ndk-beli, osztrák és török népitáncosok, énekesek szerepelnek, vásárhelyi lászló rendezte.

augusztus 24-től szeptember 4-ig a kisstadionban minden este felcsendülnek lehár ferenc vig özvegy című operettjének dallamai. a produkciót az nszkbeli deutsches eistheater mutatja be, amely 1971-ben már a maske in blau című operett előadásával meghódította a fővárosi közönséget. a népszerű zenés játék szereposztásában ezúttal is többszörös professzionista világ- és európa-bajnokok nevével találkozhatunk./mti/

--

bb 6. halmos kórusműveket adtak ki

vid ká bh -cz

1973. augusztus 4.

a győr-sopron megyei nyomda vállalatnál elkészült halmos lászló győri zeneszerző műveinek első két kötete. a vegyeskarokra és egyenműkarokra írt kórusművekkel az újjáéledő magyar kórusmozgalom törekvéseihez kíván a szerző segítséget nyújtani. az egy és többszólamú zeneművek /népdal feldolgozások, valamint hazai és külföldi költők verseire írt dallamok/ kiadását a mosonmagyaróvári városi tanács vállalta./mti/

--

- 6 -

KA

bb 7. magyar bemutató moszkvában a nemzetközi faipari kiállításon

i sb tr ie bh la

1973. augusztus 4.

egy hónap múlva, szeptember 5-én nyílik meg moszkvában az erdészeti és faipari nemzetközi szakosított kiállítás, a „Leszdrevmas, 73,, a szokolnyiki parkban sorakerülő nemzetközi találkozó a hungexpo szervezésében kilenc magyar vállalat 400 négyzetméternyi fedett és 330 négyzetméternyi szabad területen vonultatja fel termékeit, és azokat a dokumentumokat, amelyek a faipari ágazatban a magyar-szovjet műszaki tudományos és gazdasági együttműködés, s a magyar fagazdaság legújabb eredményeit példázzák. a szovjetunióba szállított konyha- és irodabutorai révén már jól ismert tiszta butoripari vállalat ezúttal egészségügyi, gyógyszerészeti és laboratóriumi berendezéseit állítja ki, amelyeket a kemizálási program alapján egyaránt jól hasznosíthatnak ipari, mezőgazdasági, egyetemi és egészségügyi laboratóriumokban egyaránt. a budapesti butoripari vállalat sokféleképpen variálható szobaberendezéssel, szállodai butorokkal és audiovizuális berendezésekkel, a makói egészségügyi berendezéseket gyártó vállalat pedig főként gyermekbutorokkal vesz részt a kiállításon.

a szabad területen a níkex és a komplex külkereskedelmi vállalat korszerű erdészeti és fafeldolgozó ipari gépeket állít ki. bemutatnak többféle fakéregző-berendezést, mozgékony emelő- és rakodó-gépeket, szállító járműveket. a kiállítás dokumentációs táblói átfogó tájékoztatást nyújtanak a magyar fagazdaság valamennyi ágának helyzetéről, eredményeiről, fejlesztési terveiről. a műszaki tájékoztatást segítik majd szakfilmek vetítésével újabb kereskedelmi és együttműködési lehetőség megbeszélésre pedig mintegy 100 négyzetméternyi területen - tárgyalószobák állnak a magyar vállalatok képviselői és partnereik rendelkezésére. a jövő héten utnak indítják a magyar bemutató kiállítási tárgyait./mti/

--

bb 8. a magvető zsebkönyvtár új kötetei

i zsu tm hi bh -cz

1973. augusztus 4.

a magvető kiadó legérdekesebb vállalkozása a magvető zsebkönyvtár, amely a kiadó nagy regénysikereit foglalja magában. ebben a sorozatban jelenik meg többet között kolozsvári grandpierre emléke a bunok című műve és két kisregénye: sánta ferenc: az áruló, szabó magda: pilátus című kötete. ez év első felében nagy siker volt és még a zsebkönyvtár-sorozatban is kiadják thurzó gábor: a szent, urbán ernő: írott malaszti című művét. ez utóbbit a televízió is feldolgozta, s közvetíti is majd. a sorozat könyvei általában 30 000 példányszámban jelennek meg./folyt. köv./

- 7 -

KA

bb 8. / a matvető... folyt./ bh

a verseskötetek között napvilágot lát demény ottó és hunyadi istván új kötete; karinthynak néhány régi és új versét tartalmazó, bánat című kötete. képes géza fordított világ című kötete műfordításokat tartalmaz. az érdekes és kiemelkedő gyűjtemény az irodalom kezdetétől napjainkig tallózik a különböző népek irodalmában, többnyire olyan műveket és költőket tolmácsol, akiknek alkotásait még nem fordították magyar nyelvre.

első ízben gyűjtötték össze kamondi lászló színműveit vád és varázslat címmel, s ugyanilyen módon jelennek meg most először papp károly színművei is. kiadják még kocsis rózsának a magyar avantgarde színházról és színjátszásról szóló tanulmánykötetét valamint illés endrének világirodalmi témái tanulmányait tartalmazó kötetét./mti/

--

bb 9. kisköre újabb haszna: 120 kilométeren hajózható a tiszta víz kizárólag bh -cz 1973. augusztus 4.

a kiskörei vízlépcső építésével összefüggő szabályozási munkálatok, illetve a vízlépcső duzzasztó hatása következtében újabb 40 kilométeres, eddig erősen zátonyos szakaszon vált biztonságosan hajózhatóvá a tiszta. e fontos víziútunkon így most már 120 kilométer hosszúságban közlekedhetnek egész évben akadálytalanul a hajók. a szállítmányok az alföldtől egészen dombrádig illetve a bodrog igénybevételével egészen a csehszlovák határig juthatnak el vízi úton./mti/

--

bb 10. tanévnyitás előtt a józsef attila szabadegyetem - 86 előadásorozat között választhatnak az idén a hallgatók

1 nm tm hi bh -cz 1973. augusztus 4.

szeptember 3-án kezdődnek a tit budapesti szervezetében a beiratkozások a mintegy két évtizede működő józsef attila szabadegyetem 1973-74-es tanévének előadásaira. a sorozatok októbertől júniusig tartanak, többségük kéthetenként egy, - évenként 10-16 - kétórás előadásból áll.

/folyt. köv./

- 8 -

vbb 10. /tanévnyitás ... folyt./ bh

a témákat az előadók úgy dolgozzák fel, hogy azok tájékoztatnak a legfrissebb felfedezésekről, a különböző tudományágak újdonságairól, eredményeiről, egy-egy tárgyköréről, vagy korszakról átfogó áttekintést adnak, elősegítik a különböző összefüggések felismerését.

az 1973-74-es tanévben 86 előadásorozatot tartanak a társadalomtudományi, az irodalom és nyelvtudományi, a művészeti, a természettudományi és műszaki tagozaton. a társadalomtudományi érdeklődésű hallgatók filozófiai, esztétikai, valláskritikai, pedagógiai, pszichológiai, külpolitikai, történelmi, hadtudományi, közgazdasági, jogi, demográfiai és szociológiai ismereteket szerezhettek. többek között foglalkoznak a munkaléktan, a korszerű nevelés, a titkaival, a mítoszok világával, a marxizmus világ- és emberképének kialakulásával és fejlődésével, az irodalmi és nyelvtudományi tagozaton pedig a világirodalom nagy alkotásaival, a modern magyar irodalom legkiemelkedőbb képviselőivel, a különféle irodalmi irányzatokkal, nyelvészeti kérdésekkel, a szép és helyes beszéd fejlesztésével. a művészeti tagozaton elsajátíthatják a képzőművészeti alapfogalmakat, de bemutatják a festészet, a szobrászat, az építőművészet válogatott alkotásait és az alkotókat, a külföldi és a magyar mestereket. neves szakemberek tárják a hallgatóság elé a színház, a film, a zene, és a fotóművészet érdekes, fontos fejezeteit. sorozat indul például bartók béla és kodály művészetéről, korunk színházáról, a xx. század nagy fotóművészeiről, a modern francia festészet főbb irányzatairól, a népköltészetéről. a természettudományi és műszaki tagozat tárgyai: matematika, számítástechnika, fizika, kémia, csillagászat, biológia, orvostudomány, földrajz, geofizika, agrártudomány, és technika.

a szabadegyetemen 9 speciális kollégium is indul, melyek között szerepel a környezetvédelem, a bűnözés és társadalom, a munkahelyi légkör, nagy régészeti felfedezések, ifjúság 1973. egy és két éves tanfolyam foglalja össze mindazt, amit a művelt titkárnőnek tudnia kell.

a új tanév újdonsága lesz, hogy kísérletképpen bevezetik a szabadegyetem bármelyik 25 előadására szóló bérletet, amelynek ára 200 forint. beiratkozni szeptember 3-tól 22-ig lehet, munkanapokon 15-19 óráig, szombaton 10-13 óráig a tit budapesti szervezetében./budapest, viii. muzeum utca 7./ /mti/

--

- 9 -

bb. 11. országszerte vizsgálják a gabona-vetőmag minőségét

1 jf/pá/1e/1l la

1973. augusztus 4.

az országos vetőmag felügyelőségre küldik ezekben a napokban a mezőgazdasági nagyüzemek az idei gabonatermés minőségét, elemzésre, minősítésre. megállapították, hogy a jövő évi terméshez szükséges vetőmag minősége jobb a tavlyinál, a magok egészségesebbek, kevésbé szennyezettek, és hektoliter súlyuk, valamint más minőségi mutatószámuk is kedvezőbben alakult.

a termelészövetkezetek egy része mintegy 50-60 ezer hektáros területen idén maga termelte meg az őszi vetéshez szükséges magot. a szaporítóanyagot a felügyelőség megyei hivatalai térítésmentesen vizsgálják, egyrészt megállapítják, hogy a szabványban előírt minőségi feltételeknek megfelel-e a vetőmag, másrészt - néhány esetben - gyakorlati tanácsot adnak a termelőknek, a vetőmag használati értékének javítására. a vizsgálat minden esetben kiterjed a csirázóképesség megállapítására és a betegségek, különösen a fuzárium-fertőzöttség meghatározására. kimutatják a mintában található gyommagvakat, meghatározzák arányukat és amennyiben a vizsgálat eredménye negatív, úgy a minősítésben ezt feltüntetik.

a felügyelőség munkatársai 117 ezer hektár őszi buza szaporító területet vizsgáltak meg az elmúlt hetekben. a vizsgálatok szerint vetőmagszaporító gazdaságokban a buza-termés több mint 90 százalékát felhasználhatják az őszi vetéseknél. de arra számítanak, hogy a laboratóriumi elemzésekénél ez az arány még javul, ugyanis a lábon álló gabonát még az aszályos időjárás idején ellenőrizték, s azóta a kedvezőre fordult időjárás jótékonyan hatott a vetőmag minőségére./mti/

--

bb. 12. a fluor szennyeződés ellen - szerződés az ajkai timföld és alumíniumkohó valamint a veszprémi vegyipari egyetem között

vid ká/1l cz

1973. augusztus 3.

a fluor szennyeződés csökkentésére szerződést kötött az ajkai timföldgyár és alumínium kohó, valamint a veszprémi vegyipari egyetem. a megállapodás értelmében elkészítették azt a kísérleti berendezést, amelynek segítségével a gázokból kimossák a fluort. a kipróbálást követően rövidesen már üzemi méretekben is alkalmazzák ezt az új konstrukciót.

az ajkai gyárban egyébként az utóbbi években jelentős beruházásokkal csökkentették a környezet szennyezését: nyolc elektromos porleválasztót kapcsoltak a timföld gyártási technológiájához. nagykapacitású víztisztító művet létesítettek, amely évente 3 millió köbméternyi ipari vizet mentesít a mérgező anyagoktól. a jövőben ezt a berendezést tovább fejlesztik olyan formában, hogy abból a megtisztított víz visszakerüljön a gyártási folyamatba./mti/

--

- 10 -

bb. 13. először: évi egymillió négyzetméter radiátor dunaujvárosból

vid ká/1l cz

1973. augusztus 4.

a dunai vasmű radiátor üzeme az idén először ad egy millió négyzetméter radiátort az építőiparnak és a külkereskedelemnek. a radiátorgyártó üzem dolgozói ennek a mennyiségnek időarányos részét az év első hétfőnapjában elkészítették. 1973. a jó minőség éve. ugyanis az ötven pontból álló minőségjavítási programot, amely a műszaki fejlesztési tervnek jelentős része, nagyrészt már teljesítették, egyes feladatok megvalósítása pedig folyamatban van. a második félévben a radiátor export növekszik: a korábbi 25 helyett, a gyártás 40 százalékát exportálják. a lemezzel készült radiátorokat háromféle magasságban gyártják, s a megrendelésnek megfelelően 3-20 radiátort tagot hegesztenek össze./mti/

--

bb. 14. megalapozott előkutatások után kőolajat tártak fel pusztapáti község határában

vid ká/1l cz

1973. augusztus 4.

a dunántúli olajkutatók szeizmikus csoportja néhány évvel ezelőtt látott hozzá a dunántúli területek újratérképezéséhez. műszerekkel újból vallatás alá vették azokat a területeket, amelyek évtizedekkel ezelőtt már végeztek szénhidrogén kutatást, de az akkori műszerezettség nem volt olyan színvonalon, hogy pontosan megállapíthatták volna, rejt-e szénhidrogéneket a föld mélye. a nagykanizsán állomásozó dunántúli kutatóközpont olyan eszközökkel rendelkezik, amelyek szinte teljes bizonyossággal kimutatják, hogy az adott területen van-e szénhidrogén. a megalapozott szeizmikus mérések, tudományos előkutatások alapján tárták fel az ortaházi olajmezőt, az utóbbi hetekben pedig pusztapáti község nevét jelöli kis zászló, ahol az első kísérleti furás alkalmával olajat találtak, 2600-2700 méter mélységben. /mti/

--

9.05

- 11 -

8.50

bb. 15. özönlük az új szalma a dunaujvárosi cellulozgyárba

vid ká/1l cz

1973. augusztus 3.

Julius közepe óta özönlük az új szalma a dunaujvárosi cellulozgyárba. a gyár a földművelésszövetkezetek országos termékértékesítő közös vállalkozásával kötött szerződés szerint évi 50 000 tonna szalmát vesz át. ennek hetven százaléka vasuton, harminc százaléka közúton érkezik a dunaparti városba. az első hetekben tömeges volt a szalma érkezés úgy, hogy gyakran késő éjszakába nyúlt az átvétel.

az ideai szalma minősége, a cellulozgyártók szerint, gyengébb a tavalyinál. ugyanis a szalmaszár rövidebb, levelesebb, a leveles rész pedig nem tartalmaz hasznos cellulozt. júliusban 3 000 tonnányi új szalmát vett át a dunaujvárosi gyár, amelyet fedett és nyitott tárolókban helyeztek el./mti/

--

bb. 16. termelészövetkezeti ajándék: iskolai uszómedence

vid ká/1l cz

1973. augusztus 4.

Zala megye gazdálkodó szervei szinte kivétel nélkül támogatják az iskolai oktatást, az oktatás-nevelés tárgyi feltételeinek javítását. a vállalatok és ipari üzemek mellett a termelészövetkezetek is számottevő segítséget nyújtanak az iskoláknak. nagyrada községben a helyi termelészövetkezet építőbrigádja épített fel egy új 6 tantermes iskolát, amely készen várja a szeptemberi tanévnitást. a termelészövetkezet segítsége ezzel nem fejeződött be, rövidesen uszómedencével ajándékozza meg az iskolát. az iskolaépítés befejezésével egyidőben megkezdtek az uszóda építését./mti/

--

bb. 17. gyógyító hatású takarmánykiegészítő tőzegkivonatból

vid ká/1l cz

1973. augusztus 4.

az óhídi termelészövetkezetben eredményes kísérletet zártak le a keszthelyi agrártudományi egyetem kutatóinak egyik takarmánykiegészítő anyagával.

/folyt.köv./

ml
- 9.10

- 12 -

bb. 17./ gyógyító folyt./ 1l

a gazdaság szakembereinek véleménye szerint az új anyag kiváló hatású gyógyító szer, az állati meddőség, a brucellózis és a borjuelhullás ellen.

az új gyógyszer kidolgozásának alapját a keszthelyi agrártudományi egyetem oktatóinak és a veszprém-zala megyei állami gazdaságok szakembereinek megfigyelései adták. az már korábban közismert volt a szakemberek körében, hogy egyes állatfajták - különösen a szarvasmarhák - körében időnként erősen pusztító járványok bizonyos mikroelemek hiányával járnak együtt. a legtöbb betegség ásványokban szegény, gyenge értékű talajok takarmányain növekedett állatállományánál jelentkezik. a kutatók azt is kiderítették, hogy a sejt életéptelenné válásában döntő szerepe van bizonyos nyomelemeknek. természetesen vannak már olyan fémsókészítmények, amelyeket takarmány kiegészítőként lehet használni, de hibájuk, hogy az állat szervezete nehezen tudja őket lebontani, hasznosítani.

a keszthelyi kutatók felfedezésének a lényege abban van, hogy ők a növényekben található szerves vegyületeket használják fel takarmány kiegészítőnek. az új szer alapanyagát egy természetes vegyületben, a tőzegkivonat huminsavban találták meg. az általuk előállított takarmány az úgynevezett humin-kelát - ez a sajátos szerkezetű szerves vegyület az állattenyésztési szakemberek egyöntetű véleménye szerint kiváló gyógyító hatású szer a meddőség, a brucellózis, a borjuelhullás és a sertésödéma ellen. alapanyaga korlátlan mennyiségben rendelkezésre áll a keszthely környéki lápokban.

a mezőgazdasági üzemek szakemberei és a keszthelyi egyetem kutatói a kísérleteket folytatják./mti/

--

bb. 18. rendőrségi hírek

1l z

1973. augusztus 4.

Borsod megyében Tállya határában Sallai Lajos János 22 éves egyetemi hallgató Szerencsi Lakos egy kölcsönkért motorkerékpárt megtolással akart beindítani, miközben nekiütközött a mellette haladó tehergépkocsinak és olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt.

/folyt.köv./
8.50/1l

ml

- 13 -

bb. 18./ rendőrségi folyt./ 1l

tolna megyében dunaföldvár határában grátzer ferenc 40 éves előszállási lakos, személygépkocsijával az utszéli fának út-
között. a gépkocsi kigyulladt és elégett, a vezetője a helyszínen meghalt.

nógrád megyében pásztón a helyi állami gazdaság sertéstele-
pének szennyvizgyűjtő medencéjébe fulladt nagy istván 51 éves se-
gédmunkás, helyi lakos. a felelősség megállapítására vizsgálat in-
dult./mti/

--

bb. 19. hétfőtől kéthetes engedményes nyári ruházati vásár

i ni/mm/1e-1l cz

1973. augusztus 4.

a belkereskedelmi minisztérium illetékes főosztályának tájé-
koztatása szerint a ruházati kereskedelem augusztus 6-tól 18-ig
rendezi meg országsszerte a hagyományos nyári szezonvégi vásárt. a
két hét alatt a kijelölt boltok 20-40 százalékos kedvezményrel áru-
sítanak. ebben az évben az eddigieknél nagyobb szabású lesz a vásár,
a tavalyinál 30 százalékkal több, 750 millió forint értékű árut hoz-
nak forgalomba kedvezményesen.

a vállalatok egyebek között pamut és selyem nyári ruhaanyag-
okat, butorvászkat, egy- és többrészes női és leánykaruhákat, blu-
zokat, férfi öltönyöket, rövidujjú női pulóvereket, strandcikke-
ket, fürdőruhákat és uszónadrágokat kínálnak olcsóbb áron. Leszál-
litják a nyári bőr és műbőr cipők, a szandálok és vikend-cipők árát
is.

az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően a vállalatok maguk
jelölik ki a vásárban részvevő boltokat, határozzák meg az akció-
ba bevont cikkek körét, az árualap választékát az árengedmény mér-
tékét. az árengedmény a vásár alatt nem változik, időtartamát nem
hosszabbítják meg.

ebben az évben a korábbinál is több olyan árucikk lesz a le-
szállított árucikkek között, amely egész évben kelendő, korszerű és
divatos. a lakosság megtakarítása a kiárusítás következtében 200
millió forint körül várható./mti/

--

- 14 -

8.55/1l *10.9.1973*

bb. 20. kelen dóra

gg/1l cz

1973. augusztus 4.

a párt, a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért ér-
demrend kitüntetettje elhunyt. bucsuztatása augusztus 8-én délután
3 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp 111. kerületi bizottsága

/mti/

--

bb. 21. országos népművészeti kiállítás és konferencia nyi-
regyházán

vid 1l cz

1973. augusztus 4.

a nyiregyházi nyár egyik rendezvényeként szombaton a
nyiregyházi bessenyei györgy tanárképző főiskola könyvtárában
szemerszki miklós, a városi pártbizottság titkára ünnepélyesen
nyitotta meg az országos népművészeti kiállítást és kétnapos
konferenciát. a tárlaton több, mint kétszáz szerzőtől 425 népmű-
vészeti tárgyat mutatnak be abból a csaknem 3 000 daraból, ame-
lyet a nyiregyházi városi tanács és a népművelési intézet közös
pályázatára küldtek be az ország minden részéből. a tárgyak
menyisége és választéka egyaránt mutatja a nagy érdeklődést, a-
mely a pályázat iránt megnyilvánult. az anyagban az ország
minden tájegysége, a népművészet minden ágának, kezdve a himzés-
től a bőrdíszművességig, hagyományos terméke megtalálható.

a kiállítás megnyitásával egyidőben osztották ki a pá-
lyázat díjait is. a nyiregyházi városi tanács által alapított
gránátalma nívódíjat himzésben szepesváry lászlóné szerencsi
iparművész, szakkörvezető, szőttesben varga zoltánné botbaládi
tanítónő, népi kisplasztikában horváth vince nyiregyházi lakos
kapta meg. eszköz-faragásban, kerámiában és fémművességben ezt
a díjat nem adták ki. 10 pályázó arany, 12 ezüst és 9 bronzérmét
nyert. társszerzőként kivitelezésért 10 személyt arany, egyet
ezüst és négyet bronzoklevéllel jutalmaztak.

a díjak kiosztását követő országos népművészeti konferen-
cián a résztvevők ismert szakemberek közreműködésével értékelték
a pályázatot, majd szekció üléseken vitatták meg egy-egy népmű-
vészeti ág: szövés, himzés, faragás, kerámia készítés helyzetét
időszerű tennivalóit.

/folyt.köv./

- 15 -

9.50/1l *10.9.1973*

bb. 21./ országos folyt./ il

a tanácskozás második napján, vasárnap tanulmányi kirándulást rendeznek szabócs megye műemlékekben gazdag tájaira. az utvonal: java-vásárosnamény, tur-istvándi-nyirbátor-nyiregyháza. /mti/

--

bb. 22. tanszerkiállítás és vásár nyiregyházán

vid il cz

1973. augusztus 4.

közeledik az iskolai év kezdete, s a tanulók közül egyre többen előre szerzik be a szükséges tanszereket. a nyiregyházi iparcikk kiskereskedelmi vállalat a piért-tel közösen azzal igyekszik megkönnyíteni a szülők és tanulók vásárlásait, hogy szombat-tól a hónap közepéig kiállítást rendez az iskolai felszerelések-ből.

ezek között az iskola táskától a körzőig, az előre csomagolt füzetekig minden megtalálható és a helyszínen megvásárolható. így a tanulók áttekinthetik a készletet és várakozás nélkül be-szerezhetik tanszereiket. /mti/

--

bb. 23. 130-140 dekás burgonyák eperjeskén

vid il cz

1973. augusztus 4.

az eperjeskei alkotmány termelőszövetkezetben is megkezdték társulásban más gazdaságokkal-a holland burgonyák zártrendszerű termesztését. az eredmény még a szakembereket is kellemesen meglepte. a szövetkezet egy 40 hektáros tábláján a jarla fajtából igen gyakoriak a 100 dekás nagyságu burgonyák, és szép számmal akadnak 130-140 dekás példányok. számolnak azzal, hogy szedéskor még ennél is nagyobb súlyu gumókat találnak majd. hozzávetőlegesen 550-600 mázsás hektáronkénti átlagtermést várnak. ez a fajta alkalmas étkezésre, minősége a magyar rózsza fajtákéhoz hasonló. /mti/

--

- 16 -

9.55/il

10.30

bb. 24. kis vit nyirbátorban

vid il cz

1973. augusztus 4.

a x. vit tiszteletére újabb jelentős eseményre került sor szombaton nyirbátorban, ahol egésznapos programot szervezett a városi kish bizottság a fiatalok részére. ennek keretében délelőtti sportversenyeket tartottak 43 kish alapszervezet tagjainak részvételével.

innen 20.00 óra után használható fel!!

este pedig fáklyás felvonulást rendeztek. a felvonulók százai öt irányból érkeztek a város főterére, ahol tábor tüzet gyújtottak, s a műsrban szavalókoros is közreműködött. a napi program vit-bállal ért véget. /mti/

--

bb. 25. szabó zsigmond

gg/il cz

1973. augusztus 4.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa a szocialista hazáért érdemrend kitüntetéttje 75 éves korában elhunyt. hamvasztás előtti bucsuztatása augusztus 9-én csütörtökön délután 3 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp 11. kerületi bizottsága

/mti/

--

- 17 -

1000/il

10.30

bb. 26. amatőr filmszemle

il cz

1973. augusztus 4.

az 5. budapesti amatőrfilm szemlét 1973. decemberében a fővárosi művelődési házban rendezik meg. a pályázati filmek beadási határideje december 3. a szervezési munka megkönnyítésére a részvételi szándék előzetes bejelentését kérik. nevezési lapot levelezőlapon a fővárosi művelődési ház amatőrfilm tanácsától lehet igényelni./1119, budapest, fehérvári ut 47./mti/

--

bb. 27. dolgozz hibátlanul munkarendszer a husiparban

vid ká/il cz

1973. augusztus 4.

győrtt a technika házában szombton tanácskozássra gyűlt össze az évi másfélmilliárd forint termelési értéket előállító, s mintegy százféle terméket gyártó győrsopron megyei állatforgalmi és husipari vállalat 86 szocialista és a címért küzdő brigád vezetője. a megyei vállalatnál a magyar husiparban elsőként, 1974. január 1-től bevezetik a dolgozz hibátlanul munkarendszert, s a tanácskozáson a kezdemény brigádvezetőkre vonatkozó feladatairól tájékoztatták a résztvevőket./mti/

--

bb. 28. sikerrel zárult a soproni uttörőnyár, 73

vid ká/il cz

1973. augusztus 4.

a brennbergbányai uttörőtáborban szombaton délelőtti ünnepi táborozással ért véget a soproni horváth zoltán uttörőház által szervezett öthetes uttörőnyár, 73 rendezvénysorozat. az uttörők szünidejének tartalmas eltöltését célzó különböző programokban több mint másfélezer uttörő vett részt./mti/

--

- 18 -

10.45/1l

NA 1105

bb. 29. közlekedési balesetek

il cz

1973. augusztus 4.

a 13. kerületben a béke ut és a gyöngyösi ut kereszteződésében felvidéki józsef 28 éves gépkocsivezető, budapesti lakos taxi személygépkocsival nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy másik taxival, amelynek utasait tarnai katalin 26 éves ügyintéző budapesti lakost életveszélyes, tarnai imre 30 éves szakács, budapesti lakost súlyos, nem életveszélyes sérüléssel a két taxivezetőt könnyű sérüléssel szállították a mentők kórházba. felvidéki józsef gépművezetői engedélyét a rendőrség bevonta és eljárást indított ellene.

a 18. kerületben a gyömrői ut és a sajó utca kereszteződésében szabálytalanul haladt át az uttesten özv. juhos sándorné 63 éves nyugdíjas, budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte. az idős asszonyt súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

kittel istván 22 éves autószerelő, budapesti lakos motor-kerékpárjával a 8. kerületi békési utca és kölcsey utca kereszteződésében elütötte varga barnabásné 34 éves konyhai dolgozó budaörsi lakost, vargánét a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. kittel istván ellen eljárás indult.

burányi jános 52 éves műszaki tisztviselő, gödöllői lakos a xx. kerület nagykörösi ut és nagy sándor utca kereszteződésében személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy motorkerékpárral. a motorkerékpár vezetőjét csorba lajos 35 éves gépkocsivezető, budapesti lakost súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. burányi jános ellen eljárás indult./mti/

--

mvfelhasználható: 18.00 óra után

bb830. béke és barátság fesztivál balatonlellén

vid ká/il cz

1973. augusztus 4.

a fogyasztási szövetkezetek somogy megyei szövetsége a kisz somogy megyei bizottságarendezésében szombaton tartották meg az immár hagyományos béke és barátság fesztivált balatonlellén.
/folyt.köv./
10.50/1l

- 19 -

NA 1115

bb. 30./ béke folyt./ 1l

a berlini vit és a moszkvai világtkongresszus tiszteletére rendezett eseményen a legjobb somogyi áfész és közös fenntartású művészeti együttesek mellett a pusztaszabolcsi áfész görög és az ujpetri áfész átai délszláv táncegyüttese is fellépett.

délután a résztvevő együttesek színes, látványos felvonulása vezette be a műsort: dalolva, táncolva vonultak végig a hajó- és a vasutállomás közötti sétányon. este a balatonlellei park festői környezetében, a szabadtéri színpadon mutatták be műsorukat./mti/

--

mbb. 31. kommunista műszak a landler jenő járműjavító üzemben
k/gy/pá/rj -cz 1973. augusztus 4.

szombaton összesen 1200 dolgozó állt munkapadhoz és teljesített becsülettel 8 órai munkát a máv landler jenő járműjavító üzében. a vállalatnál július 6-án megtartott vasutas napi ünnepségen felhívással fordultak a dolgozókhoz, hogy augusztus 4-én a világifjusági találkozó alkalmából tartsanak kommunista műszakot.

a szombati külön műszak eredményét, a mintegy 120 ezer forint értékű munka gyümölcsét ifjúságpolitikai célokra, valamint a vállalat ifjusági lakásépítési akciójának támogatására fordítják. /mti/

--

bb. 33. huszonhét bányászgyermek névadója pécssett
vid/ká/rj -cz 1973. augusztus 4.

pécssett huszonhét uránbányász gyermekének együttes névadójára került sor szombaton. ebből az alkalomból meghitt hangulatu ünnepséget rendeztek a mecseki ércbányászati vállalat központjában. az eseményen száznál többen vettek részt: szülők és hozzátartozók, valamint a vállalat vezetői, karaszi jános furómaster - maga is két gyermek apja - köszöntötte a 16 kislányt és a 11 kisfiút, édesanyjukat és édesapjukat, akik valamennyien a mecsekben levő petőcz-bánya üzem fizikai dolgozói. majd a szülők tettek ünnepélyes fogadlmat újszülött gyermekeik becsületes, dolgozó emberré való felnevelésére. az óvodások virágcsokorral kedveskedtek a kismamáknak és egy-egy kék nyakendőt adtak át piciny társaiknak, a leendő kisdobosoknak. a vállalat kisz- és szakszervezeti bizottsága a névadó alkalmából megajándékozta a bányászcsaládokat. /mti/

--

11.30 rj

- 20 -

NA 1125

bb. 34. ifju gárda szemle balassagyarmaton

vid/ká/rj -cz

1973. augusztus 4.

mintegy kétszáz fiatal részvételével szombaton balassagyarmaton, a nyírjesi kisz-táborban megkezdődött az ifju gárda nógrád megyei szemléje. a városi és járási szemléken legjobbnak bizonyult rajok, szakaszok szombat-vasárnap az egész évi kiképzés eredményeiről adnak számot. az a szakasz, amely az alakí kiképzésben, járőrversenyben, lövészetben a legtöbb pontot gyűjti össze, jogot szerez a részvételre az augusztus 14-én kezdődő nógrádverőcei országos ifju-gárda szemlén./mti/

--

bb. 35. csucsforgalom a hevesi kertészetekben - száz vagon zöldség egyetlen nap alatt

vid/ká/rj -cz

1973. augusztus 4.

csucsidejéhez érkezett a zöldség-szüret heves megyében. szombaton már mintegy száz vagon termést küldtek a hazai és a külföldi piacokra. a felvásárló telepek tapasztalatai szerint ez az idei év legnagyobb napi szállítmánya, de tulszárnyalta az utóbbi évek hasonló időszakának átlagát is.

a szakemberek a gyors termésfeldutást azzal magyarázzák, hogy az idén már növekedett a megyében a zöldségtermő terület, s a hűvös július utáni meleg napok kedveznek a zöldség és a gyümölcs érésének. a dinnye különösen rohamosan érik, izesedik a kánikulai melegben. szombaton nem kevesebb, mint ötven vagon hevesi dinnye „utazott”, autókon, vasuti kocsikon a fővárosba, valamint az iparvidékek piacaira. az export is megkezdődött: a heves megyei szövettermék vállalat a hét végén mintegy husz vagon görögdiinnyét szállított berlini vitre, valamint angliába, rohamosan érik most már a paradicsom és a paprika is. a mátraaljai és a tarnamenti termőközetek a következő napokban már maradéktalanul kielégíthetik az ilyen irányu hazai igényeket. a csemegeszőlő azonban továbbra is várta magát: a hét végén mindössze négy-öt mázsa csabagyöngye került piacra a mátraaljáról. /mti/

--

11.30 rj

- 21 -

NA 1125

bb. 32. az atomcsend szerződésről - aláírásának 10. évfordulóján
- hollai imre külügyminiszterhelyettes nyilatkozata

1 tt/ff/zs/1l cz

1973. augusztus 4.

tíz évvel ezelőtt, 1963. augusztus 5-én írták alá moszkvában az atomcsend-szerződést. az

évforduló alkalmából hollai imre külügyminiszterhelyettes az alábbi nyilatkozatot adta tóth ferencnek, az mti munkatársának.

- a világ békeszerető erői tíz évvel ezelőtt a nukleáris korszak első nagyjelentőségű leszerelési, illetve fegyverzetkorlátozó intézkedéseként üdvözölték az atomcsend-szerződés létrejöttét. jelentősége tulmutatott a szerződés tartalmán. a szerződés - mint a nukleáris fegyverkezésre vonatkozó első széleskörű nemzetközi megállapodás - bizonyíték és a példa erejével hatott. kézzelfoghatóan bebizonyította, hogy a nukleáris leszerelés és a fegyverzetkorlátozás utja nehéz, de járható út, és megfelelő nemzetközi egyezmények, megállapodások révén lehetséges a fegyverkezési verseny fékezése az atomfegyverek elterjedésének meggátlása és nem utolsósorban az emberiség természeti környezetének megóvása azoktól a károsodásoktól, amelyeket a légköri a világűrbeli és a víz alatti kísérletek folytatása okozhat.

- tudományos mérések kimutatták az atomcsend szerződés kedvező hatását. hatályba lépése óta összehasonlíthatatlanul kisebb lett a földi légkör radioaktív szennyeződése. nehezebben mérhető, de talán ennél is jelentősebb az a kedvező hatás, amelyet az elmúlt tíz esztendőben az atomcsend szerződés a nemzetközi életre gyakorolt. a nemzetközi erőviszonyok megváltozása mellett a szerződés is segítette a további leszerelési és fegyverzetkorlátozási megállapodások létrejöttét, köztük az 1968-as atomsorompó szerződés kidolgozását.

- az atomcsend szerződést csaknem 120 állam írta alá, és mintegy 100 ország vált részesévé, köztük a magyar népköztársaság is. az atomcsend azonban még nem teljes. részben azért, mert az öt atomhatalom közül kettő - kína és franciaország - nem csatlakozott a szerződéshez, tovább folytatják légköri atomkísérleteiket. másrészt a szerződés hatálya egyelőre nem terjed ki a föld alatti atomkísérletekre. mindez egyre inkább ellentétben áll a nemzetközi helyzetben bekövetkezett kedvező változásokkal, a politikai feszültség csökkenésével, a két- és többoldalú leszerelési, illetve fegyverzetkorlátozási tárgyalásokon elért eredményekkel, s azzal, hogy mindinkább teret nyer a vitás nemzetközi problémák békés uton történő megoldásának elve.

- 22 -

/folyt.köv./

11.35/1l

KA 115

bbm . 32./ atomcsend folyt./ 1l

- hazánk mint a genfi leszerelési bizottság tagja tevékenyen részt vesz azokban az erőfeszítésekben, amelyek az atomcsend teljessé tételére irányulnak. abból a meggyőződésből kiindulva, hogy a leszerelési megállapodások csak az összes katonailag jelentős hatalom, s ezen belül valamennyi nukleáris hatalom konstruktív közreműködésével lehetnek hatékonyak, a szocialista testvérországokkal és a többi békeszerető állammal együtt mi is üdvözölnénk a leszerelési tárgyalásoktól távolmaradó két atomhatalom bekapcsolódását az egész emberiség javát szolgáló leszerelési erőfeszítésekbe.

- az atomcsend teljessé tételéhez a föld alatti atomkísérletek megszüntetése is szükséges. a genfi leszerelési bizottságban az elmúlt években folytatott viták és eszmecsere nyomán nyilvánvalóvá vált: az ellenőrzés nemzeti eszközei, köztük a korszerű szeizmikus mérő- és észlelő berendezések ma már elég fejlettek ahhoz, hogy ezekre támaszkodva ki lehessen mondani a föld alatti kísérletek tilalmát is. azok az ellenvetések, amelyek a helyszíni ellenőrzés mellett érvelnek, a megállapodási szándék hiányának ellenőrzésére szolgálnak.

- az atomcsend szerződés létrejöttének tizedik évfordulója ismét felhívja a figyelmet arra a jelentős szerepre, amelyet a szerződés a nemzetközi légkör javításában és további leszerelési megállapodások előkészítésében betöltött. az évforduló ugyanakkor rávilágít azokra a további sürgető tennivalókra is, amelyek az atomcsend teljessé tételéhez szükségesek.

- a fegyverkezési verseny megfékezéséhez és ennek során a teljes atomcsendhez vezető uton is fontos szerepet tölthet be a leszerelési világkonferencia.

hazánk támogatja a konferencia mielőbbi összehívását és minden olyan kezdeményezést, ami közelebb hozza világunkat a népek által annyira óhajtott általános és teljes leszereléshez - fejezte be nyilatkozatát hollai imre./mti/

--

- 23 -

11.45./1l

KA 115

bb. 36. hármas ikerborjak az enyingi állami gazdaságban

vid/ká/rj -cz

1973. augusztus 4.

az enyingi állami gazdaság kiscséri-pusztai üzemegeységében az egyik fekete-tarka holstein-friz fajtájú tehén három ikerborjat ellett. a két bika és egy üszőborju egyenként 15 kilós sullyal született. a borjakat különös gondal táplálják. /mti/

--

felhasználható 17.00 óra után

bb. 37. nemzetközi képzőművészeti kiállítás nyílt szombathelyen

vid ká/1l cz

1973. augusztus 4.

nemzetközi képzőművészeti kiállítás nyílt szombaton szombathelyen, a savaria muzeumban. 1967-ben született meg a gondolat szlovéniában, hogy rendszeres kiállítási fórumot adnak az egykori pannon táj művészetének. azóta szlovénia, burgenland és nyugat-dunántul, - győr-sopron, vas és zala megye - művészek két évenként találkoznak, s kiállításon mutatják be legújabb alkotásaikat. a rangos eseménynek - most első ízben ad helyet magyar város, szombathely. két év múlva eisenstadt lesz majd a tárlat színhelye.

a szombathelyi kiállítást kovalovszky mártá művészettörténész rendezte. országanként 10-10 művésztől 30-30 alkotást láthat a közönség.

a pannonia biennálét, - amelyen a kiállító művészekon kívül a szlovén és a burgenlandi tartományi kormány, a megyei és városi párt- és tanács szervek, művelődésügyi intézmények vezetői, képviselői is részt vettek - dr. simó jeno művelődésügyi miniszterhelyettes nyitotta meg.

a megnyitó után - a nemzetközi zsüri döntése alapján - dr. gonda györgy vas megyei tanács elnöke adta át a megyei tanács által alapított díjakat.

/folyt.köv./

11.40/1l

NA 1155

- 24 -

bb. 37./ nemzetközi folyt./ 1l

a hatezer forintos pannonia biennálé-díjat rudolf kedl /ausztria/ fém-munkája, slavko tihec /jugoszlávia/ térformája és bartha lászló /magyarország/ kőszeg/ olajfestménye nyerte.

a pannonia biennálé egyenként tízezer forintos „vásárlási díjára”, feri zotter /ausztria/ festménye, stefan galic /jugoszlávia/ olajfestménye és horváth jános /magyarország, szombathely/ olajfestménye bizonyult érdekesnek.

a kiállítást október elsejéig tekintheti meg a közönség. az anyagot ezután eisenstadtban és muraszombaton is bemutatják. /mti/

--

felhasználható: 16.00 óra után

bb. 38. zombory éva grafikus kiállítása tokajban

vid ká/1l cz

1973. augusztus 4.

a 900 éves évfordulóját ünneplő tokaj község jubileumi rendezvényei keretében szombaton megnyitották a nyolcadik kiállítást. ez alkalommal a művelődési otthonban zombory éva budapesti képzőművész mintegy 60 bélyeg-grafikáját mutatják be, köztük a népművészeti és a színes üveg mozaik sort. ezen a napon jelenik meg a zombory éva tervezte „az erdő, mező virágai”, című bélyegsorozat is, amelyet ugyancsak bemutatnak a tárlaton. a kiállítást illés endre kossuth díjas író nyitotta meg. /mti/

--

bb. 39. a tatabányai bányászfiatalok védnökséget vállaltak egy új bányagép üzemeltetése felett

vid ká/1l cz

1973. augusztus 4.

a tatabányai szénbányáknál most próbálják ki egy új nagyteljesítményű, nszk gyártmányú vágathajtó gép prototípusát. a 11/a akna kisz-fiataljai, valamint a 539. számú ifjúsági bányászbrigád tagjai szombaton védnökségvállalási szerződést kötöttek a javító-karbantartó kiszolgáló üzemek fiataljaival a nagyértékű bányagép folyamatos üzemeltetésének biztosítására.

11.50/1l

NA 1200

- 25 -

/folyt.köv./

bb.39./a tatabányai...folyt./il

a védnökség nyomán született együttműködési megállapodás célja, hogy a bányamunkát megkönnyítő a vágathajtást jelentősen meggyorsító gép folyamatosan, műszak-kiesés nélkül működjön. a bányászfiatalok úgy tervezik, hogy mozgalmat indítanak a hasonló nagyértékű bányagépek feletti védnökségvállalás kiterjesztésére./mti/

--

bb. 40. barlangkutató tábor nyílt a mecsekben

vid ká/il cz

1973. augusztus 4.

a mecsekben levő orfűn szombaton megnyílt a baranyai barlangkutatók idei tábora. az amatőr barlangászok 1960 óta minden nyáron több hétig dolgoznak a hegyvidék gyomrában, új barlangokat és barlangágakat, földalatti vízelőhelyeket tárnak fel. a kutatócsoport munkájának eredménye az abaligeti és a kőlyuki barlang eddig ismeretlen ágainak feltérképezése és leírása, valamint az orfűi vízfőforrás alatti tó felderítése. a barlangkutatók tevékenységének egyik fő célja olyan karsztvíz-előhelyek feltárása, amelyeket bekapcsolhatnak a „szomjazó”, mecseki települések - elsősorban a 30 ezer lakosú komló és az orfűi üdülőterület - vízellátásába. az idejéi kétéhetes táborozásnak is ez a központi munkafeladata: megvizsgálják egy földalatti víztároló kialakításának lehetőségét az orfűi barlangrendszerben.

a vállalkozó kedvű barlangászok ugyanakkor a szuado-völgyben kutatóaknává építenek ki egy régi víznyelőt és ezen keresztül akarnak eljutni egy 60-70 méter mélységben levő „terembe”, a barlangban - feltehetően - ivóvíz minőségű karsztvizet találnak majdm/mti/

--

bb. 41. ötre növekedett az oroszlánbékák száma

t gy/il cz

1973. augusztus 4.

ritka családi esemény „ért véget”, a budapesti állatkert oroszlánbarlangjában. mint már hírt adtunk róla, csütörtökről péntekre virradó éjjel három oroszlánbékai született: 24 órával később újabb kettő trónörökösnek adott életet a 14 esztendőes lola.

/folyt.köv./

11.55/11

- 26

NA 12¹⁰

bb. 41./ ötre folyt./ il

az oroszlánok „körében”, is ritka családi eseményt szombaton reggel vette észre az állatok királyának gondozója. az oroszlán-kölyköket az anya nagy odaadással táplálja. lola egy héttel teljes nyugalmat élvez, csupán a szükséges fejadag kiosztásával zavarják fontos családi teendőiben. az állatkert látogatói hamarosan megismerhetik a nagycsaládot./mti/

--

felhasználható 19.00 óra után !

bb. 42. mopresszo debrecenben

vid ká/il cz

1973. augusztus 4.

új szórakozási lehetőséget kínál debrecenben a város központjában szombaton megnyitott ugynevezett mopresszo. a régi petőfi-mozi helyére költözött „mozi-presszo”, érdekessége, hogy műsorát naponta váltja, s a vendégeket pincérek szolgálják ki. a tíz forintos belépő díjban benne van a négy forintos mozijegy ára is. a mopresszo nyitó műsorában a verne gyula regényéből készült a dél-csil-laga című színes angol-francia film szerepelt./mti/

--

bb. 43. dunaföldvári csabagyöngye szállítványok budapestre

vid ká/il cz

1973. augusztus 4.

megkezdődött a szüret a dunaföldvári tsz közös vállalkozás szőlőskertjében. kétszáz hektáron többféle csemegeszőlőfajtát termesztenek, s elsőként a legkorábban érő csabagyöngyét szedik. eddig hetven mázsányit küldtek a budapesti nagyvásártelepre. a jónak mutató terméskből kilencezer mázsa csemegeszőlő szállítást tervezik, elsősorban a főváros ellátására. amennyiben tart a meleg idő, a jövő héten beérik a szőlőskertek királynője fajta is.

/folyt.köv./

12.35/11

NA 12⁵⁵

- 27 -

bb. 43./ dumaföldvári ... folyt./11

a dumaföldvári alkotmány tsz-ből megkezdtek a görögdiñnye exportálását csehszlovákiában. a duna menti homokon sikeresen honosították meg a külföldön is keresett hevesi diñyét. hét végén ötszáz mázsa görögdiñnyét indítottak a szomszédos országba, ahová még folyamatosan ezeröttszáz mázsányit szállítanak./mt1/

--

felhassssználható : 18.00 óra után

bb. 44. „sétáló hangverseny,, az esztergomi vár termeiben

vid ká/11 cz

1973. augusztus 4.

az esztergomi nemzetközi gitárfesztivál és szeminárium első zenei eseményeként szombaton este gitárhangversenyt rendeztek a középkori várban. az ugynevezett „sétáló hangverseny,, során a királyi palota termeiben a korhoz illő, stílusos gitármuzsika csendült fel. ndk-beli, román, valamint három fiatal magyar gitárművész mutatkozott be a közönségnek./mt1/

--

bb. 45. „mi hoztuk az időt,, dokumentumkiállítás békéscsabán

vid ká/11 cz

1973. augusztus 4.

gyula, szarvas és orosháza után békéscsabára érkezett a „mi hoztuk az időt,, dokumentációs kiállítás. a békéscsabai munkácsy Mihály muzeumban szombaton délelőtt került sor az ünnepi megnyitóra. a munkásosztályt bemutató reprezentatív kiállítás megnyitóján gyulavári pál, az mszmp békéscsabai városi bizottságának első titkára mondott beszédét./mt1/

--

NA 13⁰⁰

- 28 -

L

bb. 46. időjárásjelentés

11 cz

1973. augusztus 4.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 4-én 13.órákor

ujabb záporok, zivatarok.

az óceánról származó hűvös nedves levegőegymást követő hullámok érkeznek szárazföldünk középső részei fölé. ahűvös levegő átvonulása helyi záporokat, zivatarokat okoz, jelentős időjárás-változást azonban nem hoz. a hőmérséklet csak azokon a helyeken maradnak el az évszaknak megfelelő értéktől, ahol már a késő délelőtti órákban elkezdődik a zivatar és ez több órán keresztül tart, a kárpát-medencének és környékének időjárását is az átvonuló hűvös levegőhullámok határozzák meg, nyáriás marad az idő. de a zápor zivatarhajlam főként a délutáni órákban fokozódik.

hazánkban pénteken a dunántúlon általában 4-6, az ország többi részén 7-12 órán keresztül sütött a nap. a tartósan felhős helyeken 23-24, a naposabb részeken 29-30 fokos maximumok alakultak ki. többfelé keletkezett zápor, zivatar. a zivatart helyenként jégeső is kísérte. a lehullott csapadék mennyisége igen változatos képet mutat. vannak helyek ahol a mérhető mennyiséget sem érte el, máshol viszont 10-20 sőt kiskunhalason 21, eveszprémben 22, mórton pedig 32 mm eső esett le. ma hajnalra 12 fokra hűlt le a levegő. délelőtt a nyugati megyékben erősen, máshol gyengén felhős idő volt. 11 órákor szentgotthárdon zivatar tört ki, a hőmérséklet ekkor északnyugaton 19-23, máshol 24-27 fok volt.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 23,6 fok volt, a százéves átlagnál 1,9 fokkal magasabb.

ma 12 órákor budapesten a hőmérséklet 27 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órákor síófoknál 21 fok volt.

a duna vízállása budapestnél 267 cm.

/folyt.köv./

- 29 -

12.55/11

NA 13¹⁰

bb. 46./ idő folyt./ il

várható időjárás vasárnap estig:

időnként megnövekvő felhőzet. többfelé újabb zápor, zivatar. mérsékelt, változó irányú szél. zivatar idején szélerősödés. a hőmérséklet az évszaknak megfelelően alakul.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-17, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap : 24-29 fok között./mti/

--

bb. 47. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 1 3 óráig

il cz

1. tatarozások
 2. zugló és szolnok megye együttműködése
 3. a kermi vizsgálatai
 4. új művelődési ház
 5. szabadtéri program
 6. hamos kórusművek
 7. faipari kiállítás moszkvában
 8. magvető új kötetei
 9. kisköre haszna
 10. a józsef attila szabadegyetem
 11. bonavetőmag minősége
 12. a fluor szennyeződés ellen
 13. radiátor dumaujvárosból
 14. kőolajat tártak fel
 15. cellulozgyártás
 16. tsz ajándék
 17. takarmánykiegészítő
 18. rendőrségi hírek
 19. engedményes ruházati vásár
 20. meghalt kelen dóra
 21. népművészeti konferencia
 22. tanszerkiállítás
 23. óriásburgonya
 24. kis vit
 25. meghalt szabó zsigmond
- /folyt.köv./

NA 1315

- 30 -

bb. 47./ a belföldi folyt./ il

26. amatőr filmszemle
27. dolgozz hibátlanul
28. zárult a soproni uttörőnyár
29. balesetek
30. béke és barátság fesztivál
31. kommunista műszak
32. az atomcsenéd szerződésről
33. bányászgyermek névadója
34. ifju gárda szemle
35. csucsforgalom a hevesi kertészetekben
36. hármas ikerborjak
37. képzőművészeti kiállítás
38. védnökség
39. barlangkutató tábor
40. öt oroszlánbéli
41. mopresszo
42. csabagyöngye szállitmányok
43. sétáló hangverseny
44. mi hoztuk az időt kiáll. békéscsabán
45. idő
46. hírtjegyzék

/mti/

--

bb. 48. kiállítás debrecen^{ben} a sárköz népművészetéről

vid il cz

1973. augusztus 4.

a debreceni nemzetközi virágkarneválhoz kapcsolódó első rendezvényt szombaton délben nyitotta meg szücs gábor a városi tanács elnökhelyetese a kossuth utcai művelődési házban. a sárköz népművészete, címmel megrendezett kiállítás gazdag anyagában szebbnél-szebb fali szőnyegek, házi szőttések, népviseleti ruhák, díszítések, terítők, fafaragások és lakó szobai berendezések láthatók./mti/

--

- 31 -

NA 1400

bb. 49. átadták a szegedi élelmiszer-gazdasági kiállítás közön-
ség-díjait

vid kz/1l cz

1973. augusztus 4.

a szegedi ipari vásárok területén a marx téri kiállítási csarnokokban megrendezett sikeres dél--alföldi élelmiszer-gazdasági kiállítást a hét végén is sokezren keresték fel. a vendégek szavazhattak is mintegy száznegyven hazai és jugoszláv vállalat, gazdaság legszebb termékeire. a közönség ízlése alapján legszebbnek, legkorszerűbbnek ítélt termékeknek, illetve gyártó vállalatoknak szombaton adták át a zsüri képviselői a díjakat. a díszes herendi serlegeket, vázákat. a közönség díját kapta a kalocsai sütőipari vállalat izletes tésztakészítményeiért, a dél-magyarországi fafeldolgozó gazdaság különleges intarziás butoraiért, illetve hétvégi házakba alkalmas berendezéséért, valamint a bács agrot vállalat termékeinek ízléses bemutatásáért. ./mt1/

--

bb. 50. befejeződött a kgst országok árszakértőinek értekezle-
te

1 sl/pá/1e/1l cz

1973. augusztus 4.

budapesten szombaton befejeződött a kgst országok árszakértőinek értekezlete. a négytagos tanácskozáson megvitatták illetve összehasonlították a népgazdasági tervezésben az élet-színvonal mérésében, a külkereskedelmi prognózisok készítésében alkalmazott árszatisztikai módszereket. a tárgyalások eredményei ismertetik majd a kgst országok árszakértőinek elnökeinek szeptem-berben katowicében sorra kerülő értekezletén.

a budapesti tanácskozáson részt vett külföldi árszakértők szombaton elutaztak hazánkból. ./mt1/

--

- 32 -

13.30/1l

M 1400

m

bb. 51. elutazott hazánkból a norvég egészségügyi delegáció

1l cz

1973. augusztus 4.

elutazott hazánkból a bergfrid fjose szociális miniszter-asszony vezette norvég egészségügyi delegáció. a bucsuztatásá-
ra a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. szabó zoltán egészség-
ügyi miniszter, továbbá az egészségügyi minisztérium több ve-
zető munkatársa, a külügyminisztérium képviselője, valamint tor
stokke norvégia magyarországi nagykövete.

fjose miniszter-asszonyt itt tartzkodása alatt fogadta dr.
ajtai miklós a minisztertanács elnökhelyette. a megbeszélésen
részt vett dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter és tor stokke
nagykövet.

ugyancsak fogadta hivatalában a norvég miniszter-asszonyt
dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter.

a delegáció meglátogatott több egészségügyi intézményt és
megbeszéléseket folytatott az egészségügyi minisztériumban a
két ország egészségügyét érintő kérdésekről. ./mt1/

--

bb 52. soltész albert festőművész kiállítása

t nm/pá/zs/1l cz

1973. augusztus 4.

szombaton a budapesti lengyel kultúra nagytermében kiállítás
nyílt soltész albert festőművész lengyel tó máju képeiből. megnyi-
tót dr. tóth ervin művészettörténész mondott. ./mt1/

--

e m b a r g ó 17.00 óráig

bb. 53. mongol vezetők köszönő távirata

gg/zs/1l cz

1973. augusztus 4.

jumzsagijn cedenbal, a mongol népi forradalmi párt központi
bizottságának első titkára a mongol népköztársaság minisz-
tertanácsának elnöke és szonomin luvszan, a mongol népköztársaság
nagy népi hurálja elnökségének első elnökhelyettese táviratban
fejezte ki köszönését a magyar vezetőknek a mongol népköztársaság
nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságukért.
/folyt.köv./

- 33 -

13.45/1l

M 1410

bb. 53./ mongol folyt./ 1l

ugyancsak táviratban köszönte meg L. Lódogyn rincsín kül-
ügyminiszter a magyar külügyminiszter általa alkalomból küldött
jókívánásokat./mt1/

--

bb. 57. módosítások mai bb . 32. sz. /az atomcsend.. hírünkhöz

tf/pá/zs/1l cz

1973. augusztus 4.

az első bekezdés 3. sorában a szöveget kérjük a következő-
képpen megváltoztatni:

...hollai Imre külügyminiszterhelyettes nyilatkozatot adott...

a 4. bek. negyedik sorában a szöveg :

....öt atomhatalom közül kettő - a kínai népköztársaság és
franciaország - nem....

a 4. bek. 7. sorában kezdődő mondatot /mindez egyre inkább../
kérjük

t ö r ö l n i !!!

az első folytatás első bekezdésének harmadik sorában kezdődő
mondatot /abból a meggyőződésből..../

kérjük t ö r ö l n i .

a szöveg folytatása így hangzik: az atomcsend teljessé tételéhez.../mt1/

--

- 34 -

13.45/1l

MA 14 E

bb. 54. csónakázó-tó - víz nélkül

vid kz/1l cz

1973. augusztus 4.

a szakemberek szerint öt évtizede nem volt a mostanihoz hasonló tartós aszály az aggteleki és jósvafői barlangokban. az elmúlt másfél hónapban lehullott medárdi esők - záporok és zivatarok - a karszforrásokban és a földalatti cseppkőtermekben épphogy jelentkeztek. ennek oka, hogy a bőséges csapadéknak csak egy kis része jutott le a karsztba, a többit a felszíni növényzet felszívta. ezt igazolja, hogy a baradla cseppkőbarlang földalatti patakjai jelenleg még az átlagos vízhozamot sem adják, és a sziklamederbe alig folydogál víz. pedig a bő vízre most igen nagy szükség lenne. a barlangban ugyanis több éves munkával befejeződött a csaknem 500 méter hosszú csónakázó tó építése. a hatalmas sziklaüregben kialakított váltakozó szélességű tavon akkumulátor meghajtású csónakokban, utazhatnak, a látogatók. erre azonban még várniuk kell. a megapadt földalatti stix és acheron patakok ugyanis olyan kevés vizet szállítanak, hogy nem tudják feltölteni a tavat. a csónakok a száraz mederben vesztegelnek. a tó feltöltésére - amelybe 1 és 3 méter mélységű - vizet terveznek - várni kell az őszi esőzésekig./mt1/

--

bb. 55. tiz megyében befejeződött az aratás

ö vid kz/gné/1l cz

1973. augusztus 4.

szombatig az ország 19 megyéje közül tizben tették le az aratás gondját. a sort - még a hét elején - tolna megye nyitotta meg. majd fejér aztán csongrád, illetve szolnok, bács és baranya megye következett. a hét utolsó napján békés, győr, somogy és zala megye jelentette, hogy biztos fedél alatt van a jövő évi kenyérnek való. a nagy munka - a megelőző évek átlagához képest - mindenütt különösebb zökkenő nélkül, s általában rekordidő alatt zajlott le. békés megye nagy kiterjedésű határában például bár a nyáreleji csapadékos időjárás miatt késve láttak hozzá, alig egy hónap alatt végeztek az aratással. az idei aratás egyik jellemzője - a buza kitűnő minősége - változatlanul a vidéki jelentések előterében áll. mint kiemelik, 80 kg hektoliter súlynál gyengébb minőségű búzát az idén egyszerűen nem is értékesítettek a mezőgazdasági üzemek. az állami felvásárló telepeken még mindig nagy a forgalom, s a raktárakban már most mindenütt több termény van, mint tavaly az aratás végén.

/folyt.köv./
13.55/1l

- 35 -

MA 14 20

bb 55./ tiz folyt./ 1l

azokban a megyékben, ahol befejezték a munkát, az ugynevezett járulékos tennivalók meggyorsítására összpontosítják a gépparkot. somogyban például máris a tarló 80 százalékáról letakarították a kombájnszalmát s ugyanakkor a tarlók 60 százalékát fel is szántották. zalaiban, ahol minden évben nagy területen természetnek másodnövényeket, nagyon sok helyen ismét üdezőldék a frissen letakarított tarlók.

a múlt hét végén az esőzések miatt az országos átlaghoz képest még erősen elmaradt szabolcs-szatmár megyében szombatig a teljes termőterület 87 százalékán végeztek az aratással, ami arra mutat, hogy az elmúlt héten ott is számottevően meggyorsult a munka. megoldódott a nedves gabonák szárítása is. az ország más vidékeiről 9 nagyteljesítményű szárítóberendezést irányítottak át a megyébe, s emellett 500 vagon szárításra szoruló gabonát el is szállítottak a szomszédos megyékbe. hasonlóképpen előrehaladt a munka a kissé ugyancsak megkésett hajdu-bihar megyében is. a szombati jelentés szerint ezen a területen már csak mintegy négyezer hektárnyi aratnivaló van, s ez is főként azokon a vidékeken, ahol az elmúlt héten jelentős mennyiségű csapadék hullott./mti/

--

felhasználható : 17.00 órától

bb. 60. kovács mária festőművész kiállítása hódmezővásárhelyen
vid kz/1l cz 1973. augusztus 4.

a hódmezővásárhelyi tornyai jános múzeumban szombaton megnyitották kovács mária festőművész alföldi tájakat, csendéleteket ábrázoló, mintegy hatvan festményből álló kiállítását. a ,,mári ,, néven is közismert festőművész a múzeum névadójának, tornyai jánosnak volt egykor a modellje, s tanítványa./mti/

--

- 36 -

NA 1420

bb. 59. különösen fontos az utógondozás az alkoholmentes klubok országos találkozója békéscsabán

vid kz/1l cz

1973. augusztus 4.

másfél évtizeddel ezelőtt az országban elsőnek békéscsabán alakult alkoholizmus ellenes bizottság. a vöröskereszt védnökségével az elmúlt 15 év alatt több mint hét ezer beteget kezeltek, többségüket jó eredménnyel. a gyógyult antialkoholisták maguk is bekapcsolódtak a mozgalomba, s megyszerte terjedt az ifjakosság elleni küzdelem. a békéscsabai kezdeményezés hatására ma már országszerte működnek alkoholmentes klubok.

az alkoholmentes klubok 11. országos találkozóját szombaton békéscsabán rendezték meg. a házigazdák ismertették az elért eredményeket, a módszereket, az utógondozás és a társadalmi összefogás fontosságát és nagy jelentőségét./mti/

--

bb. 58. ezer liter tea- naponta több mint 40 ezer liter folyadékot fogyasztanak a diósgyőri és az ózdi melegüzemi dolgozók

vid kz/1l cz

1973. augusztus 4.

borsod megye két nagy melegüzemében - diósgyőri lenin kohászati művekben és az ózdi kohászati üzemekben - egyes munkahelyeken - így például a nagyolvasztóban, az acélműben, a hengerdéekben és a kovácsoló üzemekben - ezekben a napokban gyakori az 50-60 fokos hőség. a tikkasztó melegben a dolgozók vízvesztése igen jelentős. ennek pótlására védőtálat kapnak, még pedig nem

is kis mennyiségben. diósgyőrben átlagosan 23 ezer liter sózott szódavíz, 1800 liter tejet és 1000 liter teát, ózdon pedig 14 ezer liter szkvíz és 700 liter citromos teát fogyasztottak.

az ózdiák kimutatása szerint a melegüzemekben hét hónap alatt több mint másfél millió liter szódavíz fogyasztottak el. ennek a hűtésére csak júliusban 50 tonna jeget használtak fel./mt/

--

- 37 -

14.10./1l

NA 1420

bb. 56. telt ház a borsodi kiránduló helyeken

vid kz/1l cz

1973. augusztus 4.

a meleg hétféligi pihenőnapokat több tizezren töltötték borsodban kirándulóhelyeken és a vízpartokon. szombaton hajnalban a szomszédos országokból is autókaravánok érkeztek a turisták. a legtöbbjük a festői szépségű miskolc-tapolcát, a mályi tó környékét és a mezőkövesdi gyógyfürdőt kereste fel. a miskolc-tapolcai autós kemping már a kora délelőtti órákban megtelt. a vendégek mintegy 60 százaléka csehszlovák és lengyel állampolgár volt. tokajban, a tiszaparti kempingben is ki lehet tenni a ,,telt ház,, feliratot. a hazai vendégeken kívül franciák, belgák, hollandok, osztrákok, nszk- és ndk-beli turisták ütöttek sátrat, vagy foglaltak maguknak faházkákat.

nagy forgalom volt az aggteleki és jósvafői cseppkőbarlangban is. sokan voltak kíváncsiak a barlangban kialakított kiváló akusztikájú színházteremre, ahol a vendégek tiszteletére - zenegépről - bach, erkel és más zeneköltők műveit szólaltatták meg. a jó fogás reményében a horgászok egész csapatai szállták meg a rakacai tavat, a bodrog holt ágait és a hernádot, s sok ezren keresték fel a bükk és a zempléni hegyek szép tájait./mti/

--

bb. 61. lottó igazgatóság

1l cz

1973. augusztus 4.

a 31.játékhéten a Lottó nyereményösszegek a nyereményilleték levonása után a következők: öttalálatos szelvény nem volt. a négytalálatos szelvények száma 48 darab, a nyeremény egyenként 91.043 forint. háromtalálatos szelvény 4 888 van, ezekre egyenként 447 forintot fizetnek. a 183.132 darab kéttalálatos szelvény egyenkénti nyereményösszege 15 forint./mti/

--

- 38 -

14.20-91l

MA 1430

bb.62. megvitattuk közös dolgainkat - végetért a 11. anyanyelvi konferencia

vid/kz/a/-cz

1973. augusztus 4.

szombaton végetért szombathelyen a 11. anyanyelvi konferencia, plenáris ülésén és három szakbizottságban azok a világ minden részéről idesereglett egyetemi tanárok, pedagógusok, magyar egyesületek, illetve kulturális körök vezetői - lelkipásztorok, s természetesen írók is - vitatták meg közös dolgainkat, akik más-más nyelvi közegben, más-más körülmények között élnek és dolgoznak, de valamennyien a magyar nyelv ügyéért tevékenykednek. a tanácskozás hivatalos értékelése még nem történt meg, annyi azonban máris megállapítható, hogy az 1. anyanyelvi konferencián elfogadott elvek és célok helyesek voltak. a három év alatt elért eredmények meghaladták mind a hazai, mind pedig a külföldön élő szakemberek várakozását.

kárpáti józsef, a magyarok világszövetségének főtitkára, az mti munkatársának adott nyilatkozatában többek között a következőket mondotta:

- a 11. anyanyelvi konferencián elhangzott előadások, az egyes témákban folytatott konzultációk, a gyakorlati foglalkozások az első konferencia céljait teljesítették, de emellett több, nagyon fontos tennivalót hagytak ránk, a feladatkört olyan mértékben szélesítették, amellyel eredetileg nem is számoltunk. így például kiderült, hogy bár az anyanyelvi konferenciák fő célja a magyar nyelv és kultúra terjesztése, ápolása - sok országban rendkívül nagy az érdeklődés nyelvünk, irodalmunk és kulturánk iránt a nem magyarok részéről is. úgy véljük, s ennek a hozzászólók is hangot adtak, fel kell készülnünk ezeknek az igényeknek a kielégítésére is. a konferencia nyilvánvalóvá tette, hogy az idegen nyelvűek számára készülő magyar nyelvkönyveket tovább kell korszerűsíteni, mert csaknem határozottan és felelősen állítható, hogy a következő időben mennyiségileg és minőségileg egyaránt felgyorsul a magyar nyelvtanulás.

a 11. anyanyelvi konferencia első és legfontosabb célja az volt, hogy közvetlen segítséget nyújtson a külföldi magyar nyelvoktatásnak, főképpen a gyermekek oktatásának. a tanácskozás azonban nem korlátozódott erre a témára, sőt még a tágabb értelemben vett népművelés problémáikörén is túllépett. e ,,többlettel,, kapcsolatban dr. imre samu, a magyar tudományos akadémia nyelv-tudományi intézetének igazgatóhelyettese a következőkre mutatott rá.

/folyt.köv./
15.10/a

- 39 -

MA 1540

bb.62./ megvitattuk....1.folyt./-a

- a konferencia védnöksége úgy gondolja, hogy a tanácskozás csak akkor tudja elérni céljait, ha a gyakorlati munka az érintett területek tudományos eredményeit is ismeri, támaszkodik rájuk, felhasználja őket csak ebben az esetben lehet a gyakorlat megalapozott, tartós és eredményes. már az első konferencián meg tárgyaltuk a nyelv-és az irodalomtudomány bizonyos kérdéseit, olyan kérdéseit, persze, amelyek a konferencia céljai szempontjából a legfontosabbak. az idén ezt a témakört kibővítettük a történet-és néprajztudománnyal, sőt az irodalomtudomány problematikáján belül egy előadás külön foglalkozott a nyugat-európai és tengeren túli országok helyi magyar irodalmának kérdéseivel, ami irodalomtudományi-és elméleti szempontból is igen fontos és izgalmasan új szerű. a iii. munkabizottság - mintegy 40-50 szakember - egy teljes napon át tárgyalta és vitatta a külföldön folyó felsőfokú magyar oktatás helyzetét, ami nyugat-európában is, de még inkább amerikában tematikájában és szervezetében teljesen más problémákat vezet fel, mint idehaza, vagy a szomszédos országokban. a külföldi magyar nyelvi nevelés segítésére - az egyetemről a családig terjedő nevelésről van szó - mindenképpen szükség lenne valamiféle - úgy mondhatnám - magyarságtudományi kézikönyvre, illetve sorozatra, olyanra, amely a magyar nyelv-, irodalom-, történet és néprajztudományt művelődéstörténetet népszerű módon foglalná össze oly módon, hogy a külföldi magyar lét sajátos körülményei között is ezt az összefoglalást használni tudják. nyilvánvaló, hogy egy ilyen jellegű munka csak idehaza készülhet el, s ezt a magyar tudománynak el is kell készítenie. külföldi barátaink világos képet kaptak arról, mit kaphatnak tőlünk, mik azok a feladatok, amelyeket velünk kell elvégezniük, mert ők valamilyen okból nem tudják megtenni. tisztázódott az is melyek azok a tennivalók, amelyeket együttműködéssel, közösen oldhatunk meg. ez elsősorban a tudományos feladatra vonatkozik.

- úgy ítélem, hogy az anyanyelvi konferencia eredményei a hazai társadalomtudomány szempontjából is igen jelentősek. olyan megoldandó feladatokra irányították a figyelmet, amelyeket egészen világosan csak egy ilyen típusú konferencia keretében láthatunk meg.

a tanácskozáson résztvevő külföldi barátaink jobban megismerték mi történik az ó-hazában, milyen eredményeink vannak, mit várhatnak tőlünk. ezzel összefüggésben az alábbiakat hangsúlyozták.
/folyt.köv./
15.20/a

NA 1545

- 40 -

bb.62./ megvitattuk....2.folyt./-a

dr. sinor dénes, egyesült államokbeli tanár :

- a második anyanyelvi konferencia már a létrejötte miatt is nagy jelentőségű, mert az első konferencián kijelölt főcsapáson haladunk a közös cél felé, ami - valljuk meg - messze túlmegy az anyanyelv megtartásán. a célt tisztán látjuk. fontos, hogy a magyar kultúrát általában jobban megismerjük, nemcsak a magyar származásúak, hanem a nem magyar eredetűek is. magyarországnak nyugaton szinte a szabadságharcotól számítva általában rossz sajtója van. a konferencia égisze alatt, annak szellemében folytatott munka nemcsak a külföldön élő magyarokat bátorítja magyarságuk vállalásában, de - meggyőződésem - hogy magyarországot is segíti külfölddel való kapcsolataiban.

szentessy ferenc , ausztráliai középiskolai tanár:

- úgy hiszem magyarország megtette a megtehetőket az ügy érdekében, most már a külföld országain a sor, hiszen a hidakat két oldalon kezdik építeni, mindkét partról közeledve közösen kapcsolják össze őket. kifejezte azt a meggyőződését, hogy a résztvevők komolyan dolgoznak a magyar nyelv terjesztéséért, s nagy elismeréssel szövegezt a külföldön élők számára készült magyar nyelvkönyvekről.

nagy pál, a párizsi magyar műhely szerkesztője:

- a ii. anyanyelvi konferencia legnagyobb érdemét abban látom, hogy végre bekapcsolta munkájába a külföldön élő magyar irodók legjavát is, keretet teremtett a párbeszédhez, közös munkára serkent bennünket. szeretnénk, ha a tehetséges, magyarországhoz baráti érzelemmel közelítő írók évente egyszer verset, novellát, s más szövegeket közölhetnének magyarországon is.

a magyar műhely - a magyar irodalom terjesztésének szolgálatában - pillanatnyilag a magyar irodalmat értő fiatal francia műfordítókat igyekszik megnyerni az ügynek.

balassa andor, a chilei magyar kulturális egyesület elnökhelyetese:

- a magyar nyelv rendszeres tanításán kívül nagy fontosságot tulajdonítok egy nyelvgyakorló kör felállításának a magyarországról visszatért volt ösztöndíjasok közreműködésével. a helyi lehetőségek megszervezésével, a kellő tanszerekkel rendelkezve egy magyarországról küldött szakember minden bizalommal számottevő eredményt tudna felmutatni, mert munkájában számíthatna a kulturintézet vezetőségének feltétel nélküli támogatására.
/folyt.köv./
15.30/a

- 41 -

NA 1570

bb.62./ megvitattuk....3. folyt./-a

szerkesztőleg hat chilében a kiváló magyar művészek meghallgatása. a közelmúltban fellépett santiagoiban a budapesti opera két kiemelkedő képességű tagja, s rendkívül sikeres fellépésük nyomán több chilei művész őszinte kedvet kapott közelférkőzni a magyar nyelvhez.

kondorossy lászló egyesült államokbeli zeneszerző és pedagógus az idén 65 éves, főleg munkásokból álló amerikai magyar dalárda karnagya véleménye szerint feltétlenül üdvös volt résztvenni a konferencián, mert az irodalom és nyelvtanítás mellett sok szó esett a zenetanításról is. ismeretes, hogy a kórusoktatás, a közös éneklés velejárója a nyelvtanulásnak, s az éneklés révén szépül, tisztul a kiejtés, a hangsúly. /mti/

bb 63. elutazott az eak tervezésügyi minisztere

sl/pá szb ie la

1973. augusztus 4.

július 21-től augusztus 4-ig magyarországon tartózkodott dr. ismail sabri abdalla, az egyiptomi arab köztársaság tervezésügyi minisztere. tanulmányozta a magyar népgazdasági tervezési gyakorlatot. az egyiptomi minisztert fogadta lázár györgy, a minisztertanács elnökhelyettese, az országos tervhivatal elnöke és dr. csikós nagy béla államtitkár, az országos anyag- és árhivatal elnöke.

dr. ismail sabri abdalla szombaton elutazott budapestről. a ferihegyi repülőtéren drecin józsef, az országos tervhivatal elnökhelyettese búcsúztatta. jelen volt moustafa ahmed moukhtar, az egyiptomi arab köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

17.32/szb

-42-

Fi 18.50

bb 64. visszaérkezett franciaországi vendégjátékáról az állami bábszínház együttese

t nn/mm szb zs la

1973. augusztus 4.

szombaton délután visszaérkezett franciaországból az állami bábszínház 31 tagú együttese. szilágyi dezső, a társulat igazgatója elmondta az mti munkatársának, francia meghívásra vettek részt világhírű avignoni fesztiválon. ez volt az első alkalom a seregszemle történetében, hogy báb-darabokat is bemutattak. a magyar művészek kilenc előadáson ismertették meg a közönséggel kodály zoltán háry jánosának bábváltozatát, bartók a csodálatos mandarin, illetve a fából faragott királyfi műveinek bábadaptációit, sztravinszkij petruska, ligeti aventure című művének sajátos megelevenítését, valamint samuel beckett jelenet szöveg nélkül című művét.

az állami bábszínház avignonban őszinte sikert aratott. különösen felütő nagy siker kísérte ligeti művét. a magyar bábművészekről több mint 15 méltatás, riport, elemző cikk jelent meg a dél-francia sajtóban.

egyébként a bábszínház egyik csoportja néhány napja kezdte meg balatoni turnésorozatát, ahol a nyaralótelepek szórakozni vágyó gyermekeit keresi fel. folynak már az előkészületek az immár hagyományos augusztus 20-i szabadtéri bemutatók összeállítására is. a napokban kezdődnek meg a próbák illyés gyula tüvé tevők és tersánszky józsef jónó varázshegedű című műveinek bábfeldolgozásából. ennek érdekessége, hogy most első alkalommal került illyés gyula műve bábszínpadra. a bemutatót a tervek szerint szeptember közepén tartják majd. /mti/

bb 65. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától 18 óráig:

szb la

1973. augusztus 4.

48. kiállítás a sárköz népművészetéről
49. közönség-díjak átadása
50. kgst-országok árszakértőinek értekezlete
51. elutazott a norvég egészségügyi küldöttség
52. soltész albert kiállítása
53. mongol vezetők köszönő távirata
54. csónakázó tó víz nélkül
55. aratás

/folyt.köv./

18.47/szb

-43-

Fi 19.00

bb 65. /a belföldi... 1. folyt./-szb

56. borsodi kiránduló helyek
57. módosítások a bb 32. sz. hírre
58. ezer liter tea...
59. alkoholmentes klubok
60. kovács mária
kiállítása
61. lottó nyereményjegyzék
62. befejeződött az anyanyelvi konferencia
63. elutazott az eak tervezésügyi minisztere
64. hazaérkezett a bábszínház együttese
65. hírjegyzék
/mti/

--

bb 66. időjárásjelentés

mm szb la

1973. augusztus 4.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. augusztus 4-én, szombaton 19 órakor:

délutáni záporok, zivatarok

várható időjárás vasárnap estig: időnként megnövekvő felhőzet, többfelé újabb zápor, zivatar. mérsékelt, változó irányú szél. zivatar idején szélerősödés. a hőmérséklet az évszaknak megfelelően alakul. legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 24-29 fok között.
/mti/

--

bb 67 a belföldi szerkesztőség hírjegyzéke 18 órától zárásig:

szb la

1973. augusztus 4.

66. időjárásjelentés
67. hírjegyzék
/mti/

--

- v é g e -

20.25/szb

-44-

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztők: koncz antal és lakatos erzsébet

Fi 20.30

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. augusztus 5.

bb 1. küldöttség utazott zalaegerszegről herszonba

vid ká/il cz

1973. augusztus 5.

tóth lajosnak, a zala megyei pártbizottság titkárnak vezetésével 4 tagú küldöttség utazott vasárnap reggel a szovjet-ukrajnai herszonba, zala megye testvérvárosába, illetve testvérmegyéjébe. a zalai küldöttség egy hétig tartozkodik a baráti országban./mti/

--

bb. 2. helytörténeti és népművészeti kiállítás nyílt a jubiláló mezőberényben

vid ká/il cz

1973. augusztus 5.

az újratelepítésének 250. évfordulóját ünneplő magyar, szlovák és német nemzetiség lakta mezőberényben vasárnap helytörténeti és népművészeti kiállítás nyílt. régészeti leletek, levéltári és muzeumi anyagok, vallanak, a honfoglalás előtti néptörzsek kulturájáról. a törökidő után újjáépített körös menti település népművészetét és népviseletét, valamint a mult század végi lakáskulturát külön termékben láthatják az érdeklődők. a kiállításon többszáz mult századi szőttest és kézimunkát sorakoztattak fel, továbbá diszes szűröket, női himzett bekecseket./mi/

--

- 1 -

14.55
de